

יא. ספרי מוסר מותר לקרוא, דמשבר לבו של אדם כא).

יב. אין לדרוש דרשות אפי' של מוסר כב).

אוצר החכמה

כא) הנה בספר נזה שלום סי' שפ"ד כתב וז"ל יראה לי שמותר לאבל לקרות בספרי המוסר בתוכחות על עון, שהם מכניעים את לב האדם שיתקן דרכיו כי אותה אנו מבקשים לעת כזאת. ויש להביא ראיה ממה שהתירו לקרוא באיוב ובדברים הרעים שבירמיה כנ"ל להלכה, ולמעשה יש ליישב בדבר עכ"ל, והובא בשד"ח מערכת אבילות סימן כ"ה, וראה בספר רוח חיים סי' ש"פ שהביא שהרב נזה שלום התיר לקרוא בספרי מוסר עיי"ש, וכנראה כי הוא שר המסכים להיתר. ויש להביא סמוכין לדבריו מדברי המאירי מו"ק דף כ"א ע"ב שכתב וז"ל ויראה לי שלא נאסרו ד"ת לאבל אלא דרך לימוד וגירסא, אבל לעיין בספרים המעוררים לבו של אדם לתשובה לא נאסר, ולא עוד אלא שראוי לעשות כן מכאן יראה שנהגו הכל בכך, וביום ראשון ראוי להזהר מכל וכל עכ"ל. וא"כ כ"ש בת"ב דקיל. שו"ר בשו"ת ישיב משה (מחכמי ירושלים) או"ח סי' כ"א שמתיר לקרוא בספרי מוסר בת"ב עיי"ש. וכעיי' בתוספות חיים שעל החיי"א כלל קל"ה סק"ב.

כב) כ"כ הגה"צ מקראסנא זצ"ל בהסכמתו לספר עת לעשות על אידיש, וז"ל ועובדא ידענא מה ששמעתי כמה פעמים מפ"ק של אאמו"ר זצוק"ל הי"ד, שפעם אחד הי' כ"ק דו"ז רבי הלל קאלאמיא זצ"ל בקראסנא בת"ב, והתקבצו לשם כמה מאות מאחבנ"י להיות חוסים בצלו, והוא ז"ל הלך ביחד עם כל אלו שנקהלו אליו אחר הקינות לגן אחד בחצרו של הרב הגדול המפורסם כש"ת מוה"ר יוסף דוב הכהן העליר ז"ל וישבו כולם על הארץ, והוא ז"ל פתח בדברי קדשו ואמר, שאם כי אין מן הראוי לדרוש דרשה של מוסר בת"ב, עכ"ז לא אוכל להתאפק שלא אדרוש להורות לעם ה' דרכי ה'. ומה יוכל להיות שבעולם העליון יענשו אותי בגיהנם עבור דרשה זאת הוא מוכן לקבל העונש עבור לזכות את ישראל, והאריך בדרשה כדרכו. ובתוך הדרשה הפסיק כמה פעמים ואמר, נקבל נאך איין פעטשיל אין גיהנם. הרי שעבד עובדא בנפשי' להקל בדבר מה שלפי פשטות ההלכה אין לעשות כן רק שמסר נפשו כדי לזכות הרבים עיי"ש. אכן שמעתי שמנהג מגידי ירושלים עיה"ק לדרוש דרשות של מוסר בת"ב.